

Szanowni Państwo, Drodzy Przedsiębiorcy, Samorządowcy, Pracownicy i Interesariusze Polskiego Funduszu Rozwoju,

Misja firmy, której mam zaszczyt przewodzić brzmi: „Inwestycje dla Polski” i od siedmiu lat intensywnie tę misję wypełniamy. Nie inaczej było w 2022 roku. Inwestujemy zarówno w znaczeniu tradycyjnym tego słowa, czyli w akcje przedsiębiorstw lub projekty infrastrukturalne, jak również w znaczeniu bardziej metaforycznym – na przykład w rozwój wiedzy polskich przedsiębiorców, budowanie bezpiecznej przyszłości emerytalnej Polaków, cyfryzację naszej gospodarki czy też rozwój kapitału społecznego. Tak szerokie spektrum działalności Grupy Kapitałowej PFR (GK PFR) powoduje, że i raport roczny, który jest jej podsumowaniem, ma dużą objętość i zawiera mnóstwo potwierdzeń na to, że motto „Inwestycje dla Polski” traktujemy poważnie i wielopłaszczyznowo.

Nim zaproszę Państwa do samego raportu, pozwolę sobie w kilku zdaniach przedstawić najważniejsze z mojej perspektywy wydarzenia dla GK PFR w 2022 r. Nie da się mówić o nich bez odwołania do sytuacji geopolitycznej. 24 lutego Rosja, gwałcąc prawo międzynarodowe i swoje własne zobowiązania, rozpoczęła agresję na Ukrainę. W efekcie architektura bezpieczeństwa Europy legła w gruzach, a wraz z nią sieć powiązań gospodarczych. Wojna przyniosła również bezprecedensowe okrucieństwo i barbarzyństwo rosyjskiego agresora. To przed nimi uciekło z Ukrainy blisko 12 milionów uchodźców. Większość z nich zrobiła to, korzystając z polskich przejść granicznych i przez pewien czas zatrzymała się w naszym kraju. Nadal gościmy ok. 2,5 mln ukraińskich uchodźców, co ma duże znaczenie dla sytuacji gospodarczej w Polsce.

To wydarzenie oraz nadal odczuwalne skutki pandemii COVID-19 najsilniej wpłynęły na działalność GK PFR w 2022 r. Reakcja polskiego państwa i społeczeństwa na skutki wojny w Ukrainie była szybka i pełna empatii. Ważną rolę w tych działaniach odgrywała i nadal odgrywa GK PFR. Pomagaliśmy uchodźcom – udostępniliśmy im 361 mieszkań na osiedlach budowanych przez PFR Nieruchomości, które wyposażała Fundacja PFR, a w ramach wolontariatu urządzili pracownicy GK PFR. Nasi wolontariusze byli również obecni w punktach recepcyjnych dla uchodźców, a Fundacja PFR zaangażowała się w realizację programów wspierających adaptację naszych gości do polskich warunków i przeznaczyła na ten cel dotacje o wartości 280 tys. zł.

Aby utrudnić Rosji prowadzenie wojny, Unia Europejska nałożyła na agresora szereg sankcji, a w konsekwencji polski rząd podjął działania zmierzające do rezygnacji z dostaw paliw kopalnych z tego kierunku. Bezpieczeństwo energetyczne naszego kraju stało się ważniejsze niż kiedykolwiek. Ta sytuacja znalazła odzwierciedlenie również w inwestycjach prowadzonych przez GK PFR. Transfor-

macja energetyczna, którą nasza firma wspiera poprzez realizację programu PFR Green Hub, jest prowadzona wielopłaszczyznowo. Obok inwestycji w aktywa firm budujących infrastrukturę służącą produkcji prądu z OZE (R.Power, Kleczew Solar & Wind) lub udziału w projektach bezpośredniego finansowania takich przedsięwzięć (ITPO w Olsztynie) spółki GK PFR prowadzą również szereg innych działań. PFR Ventures zainwestował 250 mln zł w fundusze *venture capital* i *growth equity*, które finansują innowacyjne projekty ClimateTech. To kapitał dla polskich spółek, których rozwiązania odpowiadają na potrzeby wynikające ze zmian klimatycznych. Natomiast PFR i Fundacja PFR krzewią wiedzę na temat zielonych innowacji i raportowania ESG. Między innymi temu służą programy takie jak: Szkoła Pionierów, Firmy Jutra, Sieć Firm Przyszłości czy też kursy dla przedsiębiorców dostępne na platformie kursy.pfr.pl.

W tym miejscu warto wspomnieć o projektach wspierających transformację energetyczną realizowanych w firmach, których inwestorem jest PFR. W 2022 r. na torze doświadczalnym w podwrocławskim Żmigrodzie PESA Bydgoszcz przetestowała prototyp lokomotywy wodorowej swojej produkcji. Firma zaprezentowała również strategię, której osią będzie wodór – nie tylko na poziomie produkcji pojazdów napędzanych tym paliwem, ale również infrastruktury niezbędnej do ich obsługi, takiej jak mobilne stacje tankowania. Program „Zielona Pesa” to jeden z kluczowych elementów realizowanej przez spółkę strategii „Pesa 2026+”. Zakłada ona nie tylko produkcję bezemisyjnych, bateryjnych i wodorowych pojazdów szynowych, ale również ograniczenie emisji CO₂ zarówno w produkcji, jak i całej działalności firmy.

Natomiast port kontenerowy Baltic Hub (do 2022 r. działający pod marką DCT Gdańsk) kontynuuje budowę trzeciego terminala głębokowodnego oraz prowadzi modernizację infrastruktury przeładunkowej w kierunku pojazdów napędzanych ze źródeł odnawialnych. Wojna pokazała, jak ważne jest posiadanie nowoczesnej infrastruktury transportowej w kraju oraz pozostawienie kontroli nad nią w polskich rękach. Port pełni również ważną funkcję logistyczną dla walczącej Ukrainy.

W tym miejscu osobny akapit warto poświęcić największej ubiegłorocznej transakcji GK PFR. GAZ-SYSTEM, operator krajowej sieci gazociągów, otrzymał pożyczkę o wartości miliarda złotych na realizację projektów umożliwiających dywersyfikację źródeł importu gazu do Polski. Unia Europejska traktuje elektrownie napędzane gazem ziemnym jako źródło zielonej energii. Rośnie również rola gazu ziemnego w napędzaniu ekologicznego transportu publicznego. Transformacja energetyczna polskiej gospodarki nie jest możliwa bez zabezpieczenia dostaw tego paliwa.

Projekt PFR Green Hub bardzo dobrze odzwierciedla podejście PFR. Oferujemy nie tylko kapitał, ale tworzymy cały ekosystem ekonomiczno-społeczny wspierający zieloną transformację. Składają się na niego: rozwiązania prawne, narzędzia finansowe oraz sieć współpracujących instytucji, nie tylko państwowych. Sukces programu Green Hub skłonił Zarząd PFR do rozpoczęcia projektu Tech Hub, który w podobny sposób ma wspierać rozwój polskich przedsiębiorstw z sześciu branż zidentyfikowanych jako najbardziej przyszłościowe. Co ważne, program ma również angażować polskie uczelnie techniczne, aby urzeczywistnić współpracę państwa, biznesu i nauki na polu rozwoju technologii z takich dziedzin jak: sztuczna inteligencja, zaawansowana elektronika i robotyka, drony, new space – technologie kosmiczne oraz zaawansowana chemia i materiałoznawstwo.

Inną ważną cechą inwestycji GK PFR jest ich komplementarność. Przykładem tego podejścia jest rozwój działań będących następstwem zakupu Polskich Kolei Linowych w 2019 r. Już wtedy spółka pochwaliła się nową strategią inwestycyjną, która przewidywała m.in. budowę kolei widokowej nad Zaporą Solińską. Ta efektowna, półtorakilometrowa trasa została uruchomiona w ubiegłym roku. Kolei towarzyszyło powstanie wieży widokowej, restauracji i parku tematycznego. Podobnie w 2022 r. inwestycję w PKL uzupełnił zakup 45% akcji spółki polskiej Supersnow, jednego z liderów rynku armatek śnieżnych, oraz podpisanie umowy przedłużającej realizację programu rozwoju narciarstwa alpejskiego „Polski Mistrz” na kolejne cztery lata.

Zamieszanie polityczne uniemożliwiające otrzymanie przez Polskę unijnych środków z Krajowego Planu Odbudowy (KPO) uwidoczniło kolejne cechy działalności GK PFR: sprawność, elastyczność oraz wysokie kompetencje w obszarze technologii cyfrowych. Unia Europejska zaakceptowała listę projektów zakwalifikowanych do finansowania w ramach KPO. Jednak dopóki nie uda się osiągnąć porozumienia politycznego, środki nie zostaną uruchomione. Aby te świetnie przygotowane i bardzo potrzebne projekty nie przepały, PFR prefinansuje część z nich za pomocą środków zwracanych przez przedsiębiorców w ramach spłat Tarcz finansowych. PFR wdrożył również system informatyczny służący obsłudze tych środków.

Większość inwestycji GK PFR finansowana jest z funduszy, którymi zarządza PFR TFI. Jednym z nich jest Fundusz Ekspansji Zagranicznej (FEZ), który dostarcza polskim firmom środki na przejścia lub inwestycje bezpośrednie poza granicami Polski. W 2022 r. FEZ zainwestował w firmę Netguru, producenta oprogramowania i systemów informatycznych, która przejęła spółkę na rynku amerykańskim. Obok zarządzania funduszami finansującymi działalność GK PFR, PFR TFI zarządza otwartymi funduszami zdefiniowanej daty w ramach programu Pracowniczych Planów Kapitałowych. Robi to na tyle skutecznie, że w 2022 r. zostało nagrodzone prestiżową nagrodą „Byki i Niedźwiedzie” w kategorii „PPK Roku” za efektywne zarządzanie aktywami zgromadzonymi w funduszu PFR PPK SFIO.

Gdy już jesteśmy przy PPK, warto wspomnieć, że na koniec 2022 r. aktywnych było ok. 2,8 miliona rachunków, na których zgromadzono ok. 12 mld zł. Natomiast informacje o wszystkich środkach zgromadzonych na emeryturę w różnych produktach i instytucjach finansowych będzie można wkrótce znaleźć jednym miejscem – Centralnej Informacji Emerytalnej, także dzięki zaangażowaniu GK PFR.

Mimo rosnących cen materiałów i usług budowlanych, również PFR Nieruchomości wywiązuje się z zadań powierzonych mu w *Strategii*

GK PFR zadań. W 2022 r. spółka zakończyła budowę osiedli m. in. w: Nowym Targu, Oławie, Radomiu, Toruniu, Wrześni i Zamościu. Trwają budowy w: Nakle nad Notecią, Zgorzelcu, Katowicach (osiedle przy ul. Korczaka) i Sianowie. W projektowaniu na koniec 2022 roku były osiedla dla: Warszawy (ul. Ratuszowa), Wrocławia (ul. Zatorska i Białowieska), Szczecina (ul. Starkiewicza) i Lublina (ul. Krochmalna).

Warto zwrócić uwagę, że projektowane przez spółkę osiedla wyróżniają się wysoką jakością urbanistyki, wzornictwa oraz rozwiązań technicznych. W ten sposób wyznaczane są kierunki rozwoju polskiego rynku mieszkaniowego dostrzegane również przez deweloperów prywatnych. Potwierdzają to nagrody przyznawane w konkursach branżowych. Osiedle przy ul. Okólnej w Toruniu nagrodzono „Liderem Dostępności”, wyróżnieniem podkreślającym jakość rozwiązań dla osób z ograniczoną mobilnością. Natomiast zasiedlone na przestrzeni 2022 r. osiedle Nowy Nikiszowiec zostało nominowane do nagrody Miesa van der Rohe, tzw. architektonicznego Oskara. Wyróżnienie wprawdzie przypadło komuś innemu, jednak sam fakt nominacji dla osiedla mieszkaniowego budowanego przez instytucję państwową zasługuje na uznanie.

Mimo trudnej sytuacji geopolitycznej i gospodarczej GK PFR skutecznie realizuje strategię na lata 2022-25. Skala wyzwań, z którymi musi się mierzyć polska gospodarka oraz państwo, powodują, że rośnie liczba oraz poziom złożoności powierzanych GK PFR. Tym bardziej cieszy mnie, że dzięki olbrzymiemu wysiłkowi całego zespołu pracowników instytucji, której mam zaszczyt szefować, wszystkie zadania wykonujemy z należytym profesjonalizmem i dbałością o środki publiczne. Potwierdzają to również opinie podmiotów niezależnych. W 2022 r. agencja ratingowa Standard & Poor's przyznała PFR rating na poziomie A/A-, co jest najwyższym możliwym ratingiem dla podmiotu finansowego z Polski (rating instytucji nie może być wyższy niż rating kraju, w którym działa). Również działania nakierowane na budowę kapitału społecznego są dostrzegane przez rynek. Aż dziewięć projektów realizowanych przez PFR i Fundację PFR znalazło się w raporcie „Odpowiedzialny Biznes w Praktyce” wydanym przez Forum Odpowiedzialnego Rozwoju.

Szanowni Państwo, projekty wskazane powyżej są jedynie częścią inicjatyw realizowanych przez GK PFR w 2022 roku. Zapraszam Państwa do zapoznania się z całością naszych działań przedstawioną w raporcie. Na zakończenie pragnę podziękować wszystkim osobom zaangażowanym w pracę naszej instytucji. Niepewność, którą generuje sytuacja w Ukrainie, nie przeraziła nas. Zamiast tego byliśmy świadkami mobilizacji, której celem było poradzenie sobie z problemami wywołanymi przez wojnę u naszego wschodniego sąsiada. Ta umiejętność mobilizacji Zespołu PFR w trudnych chwilach jest szczególnie cenna. Dzięki niej nie tylko ja, ale również instytucje państwowe i społeczeństwo wiedzą, że mogą liczyć na ludzi, którzy pracują w GK PFR!

Zapraszam do lektury raportu.

Z poważaniem,
Paweł Borys
Prezes Polskiego Funduszu Rozwoju

